

Datum:

Projekt OBOGATENO UČENJE TUJIH JEZIKOV 2013-15

OPAZOVALNI PROTOKOL/OBRAZEC št. 1

Opazovalec:

Šola		
Datum		
Poučevalni tim	Učitelj 1:	Učitelj 2:
• Predmet(a)	• Predmet:	• Predmet:
Dijaki - Oddelek		

1. korak: PRIPRAVA NA OPAZOVANJE

Preden začnete z opazovanjem, na hitro preberite spodnje besedilo o temeljnih **ZNAČILNOSTIH pedagoškega OPAZOVANJA POUKA**¹:

PODROČJA/VIDIKI OPAZOVANJA (opazujemo zunanje pojave, to so delovanja, ravnanja, odzive).

Splošni vidiki:

- učiteljeva ravnanja in odzivi, npr. vodenje pogovora, dajanje navodil, usmerjanje pri skupinskem delu ...
- učenčeva ravnanja in odzivi: npr. verbalna in neverbalna komunikacija, ozračje v razredu ...

Didaktični vidiki:

- zasnova in izvedba poteka učne ure (organizacija, faze ...),
- uporaba pristopov, metod, oblik dela in učenih sredstev, idr.

ZAPISOVANJE OPAŽANJ:

1. **Odprto/Prosto ali besedno zapisovanje:** s svojimi besedami opišemo situacije, ki ustrezajo vnaprej postavljenim vprašanjem (dnevnik razmišljanj, zapisovanje kritičnih dogodkov, anekdotski zapisi ...);
2. **Zaprto/Polodprto zapisovanje (izbira odgovora oz. dopolnjevanje):**
 - a) T.i. »ček« **liste** (kategorizacija informacij in uporaba znamenj): v vnaprej pripravljene tabele, slike ipd. vnašamo posamezne podatke z znamenji (obkljukamo ipd.);
 - b) **Ocenjevalne lestvice:** na vnaprej pripravljene lestvice vpisujemo vrednosti (npr. pogosto-včasih-nikoli)

PROTOKOLI/OBRAZCI OPAZOVANJA:

- Protokol je po ustreznih metodoloških kriterijih oblikovan inštrument, ki omogoča pisno beleženje nekega pojava ali vidika učnega procesa, ki smo ga izbrali za vsebino empiričnega proučevanja (opazovanja).
- Protokoli se med seboj razlikujejo tako po tehnikah beleženja (odprti seznam, kontrolne liste, tabelarični zapis, grafično snemanje učne ure itd.) kot tudi po vsebini opazovanja.

Praviloma so sestavljeni tako, da se osredinjajo na en vidik pouka. Razdelimo jih lahko na:

- obrazce/protokole za **opazovanje učiteljevega ravnanja**,
- obrazce/protokole za **opazovanje odzivov učencev** ter
- obrazce/protokole za **opazovanje medosebne komunikacije** v razredu.

Posebna vrsta obrazcev/protokolov so t.i. **odprti seznam**. Sestavljeni so iz vprašanj, na katera opazovalec odgovori takoj po zaključenem opazovanju pouka. Pri odgovorih se navajanje dejstev pogosto prepleta z našo lastno interpretacijo dogajanja pri pouku, zato je za metodološko korektno uporabo odprtih seznamov potrebnega veliko strokovnega (didaktičnega) in metodološkega znanja. Od občutljivosti posameznega opazovalca je odvisno, kako natančno in objektivno bo ocenil dogajanje v razredu.

Ustrezen opazovalni obrazec/protokol izberemo predvsem na osnovi opredelitve namena (vsebine in cilja) opazovanja, pa tudi na osnovi objektivnih možnosti, ki jih imamo na voljo.

2. korak: OPAZOVANJE

Učni proces opazujte tako, da se osredinite samo na tiste elemente, v katere vas usmerja spodnji obrazec za zapis vaših opažanj.

3. korak: ZAPIS OPAŽANJ

¹ Povzeto in prirejeno po Adamič-Štefanc, Didaktično opazovanje in analiza pouka, FF, Oddelke za pedagogiko in andragogiko 2004, 2010

1. Dejavnosti in vloga obeh učiteljev

Opažanja (Ugotovitve)	Komentarji (Mnenja)

2. Komunikacija med učiteljema

Opažanja (Ugotovitve)	Komentarji (Mnenja)

Drugi vtisi, mnenja, pripombe, opombe ...

--

Svoja opažanja zapisujte v luči naslednjih vprašanj:

1. Kaj ste se z opazovanjem timskega pouka naučili [zase oz. za svoje delo]?
2. Kaj tega, kar ste videli, bi lahko neposredno prenesli v svoje delo?
3. Kaj tega, kar ste videli, bi lahko prenesli v svoje delo, a pred tem ustrezno prilagodili. Kako?
4. Česa ne morete oz. ne bi mogli prenesti v svoje delo in zakaj?